

Život Cirkvi

Ročník 17

17/2010

Deň otvorených dverí v Kňazských seminároch

Dejiny neoklameš

Pred nedávnom som pracoval na príprave scenára pre slovenský dabing dokumentárnych filmov o prvých storočiach kresťanstva, prenasledovaní i prvých herézach a nepokojoch v Cirkvi. Niektoré z komentárov a tvrdení historikov mi až nápadne pripomínali súčasnosť. Posúdme spolu.

„Prenasledovania nevznikli len z popudu vládcov a úradníkov.“- hovorí komentár filmu. „Veľa spôsobila aj verejná mienka, ktorá označovala kresťanov za nevercov či čarodejníkov. Za to všetko mohol človek dostať trest smrti. Nevraživosť sa premieňala na fanatizmus, keď začali kresťanov obviňovať za akúkoľvek epidémiu či prírodnú katastrofu, ako to opisuje Tertulián. Vylial sa Níl? Kresťanov levom! Odohralo sa kdekoľvek zemetrasenie? Kresťanov levom! Kedykoľvek bol potrebný obetný baránok,.. na vine boli skrátka kresťania. Akokoľvek to protirečilo akejkoľvek realite.“ Trúfalé, ak dodám- spoločnosť sa dnes borí s morálnym bahnom- na vine sú kresťania? Hod'te ich levom! Hoci sme sa aj my na Slovensku snažili priblížiť aj druhú stranu mince pedofilných škandálov, nechýbalo málo hlasov, ktoré sa hystericky ozvali, akonáhle zazneli čísla a štatistiky. Nepočuli a nechceli počuť, že i jeden z takýchto prípadov je dôvodom na odsúdenie a poukázanie na nemorálnosť a zodpovednosť. Nevideli, nepočuli a nečítali hlboké a pohnuté svedectvá pápeža, ktorý ako kardinál, prefekt Kongregácie pre náuku viery bol známy práve svojim nekompromisným postojom k ta-

kýmto zlyháním. Vadilo, že Cirkev si dovolila povedať i viac. Najľahšie a najvítanejšie by bolo, ak by len mlčala a nechala na seba vyliť vinu celej spoločnosti. Pretože aj v tomto prípade platil krik zlodēja „chyt'te zlodēja!“ Podľa dejinnej skúsenosti mi chýba už iba tvrdenie, že katolíci deti nielen zneužívajú, ale ich aj vo veľkom jedia ako kanibali. Presne tak, ako v prvých storočiach. Opakujem a je potrebné to opakovať stále. Každé zneužitie a ponížené dieťa je v týchto prípadoch prvoradé. Je potrebné mu pomôcť a ponúknuť všetku starostlivosť, akú je len možné mu poskytnúť. Nezištne a úprimne. Bez rozdielu, či vinníkom bol ten alebo onen. Žiadna štatistika neumenší bolesť hoci len jednej duše. Práve preto je potrebné riešiť tieto problémy komplexne.

Cirkev je a zostane svätou. Či sa to niekomu bude páčiť, alebo nie. Napriek vine a hriechom svojich členov. A to musím priznať i ja. I ty, drahý poslucháč, ak si voči sebe a svojmu svedomiu úprimný. Cirkev je však svätou pre svoju podstatu. Založil a vedie ju Ježiš Kristus. To je dôvod na to, aby sme kráčali v nádeji ďalej. Práve Benedikt XVI. ako jediný hovorí o nádeji. Pre obeť i tých, ktorí sa nemorálnych skutkov dopustili. Ak by tu nebola nádej pre obeť, že je možné kráčať životom ďalej, hoci i po takejto hroznej skúsenosti, obeť by po tom, ako utíchne mediálny boom zostali opäť samé. A je potrebné hovoriť i o nádeji pre tých, ktorí sa týchto skutkov dopustili. Je potrebné si vinu uznať. Urobiť, čo sa dá, aby sa takíto ľudia, ak je to potrebné mohli liečiť a zároveň i niesť dôsledky podľa zásad spravodlivosti. Ale zároveň i pre nich tu musí zaznieť slovo nádeje. „Prišiel som zachrániť hriešnikov...“ Je to práve Cirkev, ktorá môže ponúknuť svetu príklad zdravej duchovnosti a cesty nádeje. Je to práve ona, ktorá má na to nielen predpoklad, ale i prostriedky. Božie odpustenie a posilu v sviatostiach.

Vráťme sa ku komentáru dokumentárneho filmu.

„Toto bezbrehé osočovanie spôsoboval predovšetkým cnostný život kresťanov. Bol morálnym zauchom skazeným mravom rímskej spoločnosti. Korupcia dosiahla v Ríme strašné rozmery, a to najmä v prvých storočiach kresťanstva, čo samozrejme viedlo k prísnemu vymedzeniu sa proti nemu. Ako mohlo kresťanstvo akceptovať voľný konkubinát, homosexuálne vzťahy alebo vraždenie detí? Jednoducho to nemohlo akceptovať. Dôsledkom bolo, že sa ocitlo mimo zákona, celkom jasne ako nezákonné náboženstvo.“ Toľko citát.

Ide o dejiny, alebo o blízku budúcnosť?

Jozef Kováčik

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Raduj sa, nebies Kráľovná

Vatikán (25. apríla, RV) - Pred obedňajšou modlitbou Raduj sa, nebies Kráľovná adresoval Svätý Otec veriacim na námestí sv. Petra tieto slová:

Drahi bratia a sestry,

v dnešnú 4. veľkonočnú nedeľu, nazývanú „Nedeľou Dobrého Pastiera“ slávime Svetový deň modlitieb za povolania, ktorého tohtoročná téma znie: „Svedectvo vzbudzuje povolania“. Je to téma, ktorá „úzko súvisí s poslaním kňazov a zasvätených osôb“ (Posolstvo XLVII. Svetového dňa modlitieb za povolania, 13.11.2009). Prvá forma svedectva, ktorá vzbudzuje povolania je modlitba (porov. tamtiež), tak ako nám to predstavuje príklad sv. Moniky, ktorá prosila Boha s pokorou a naliehavosťou. Dostala milosť vidieť svojho syna Augustína stať sa kresťanom, ktorý píše: „S istotou verím a potvrdzujem že vďaka jej modlitbám mi Boh dal odhodlanie neuprednostňovať, nechcieť, nemyslieť a nemilovať nič iné než dosiahnutie pravdy“ (De Ordine II, 20, 52, CCL 29, 136). Preto pozývam rodičov k modlitbe, aby sa srdcia ich detí otvorili počúvaniu Dobrého Pastiera a každý nepatrný počiatok povolania ... „sa stal bohatým stromom, plným ovocia pre dobro Cirkvi a celej spoločnosti“ (tamtiež). Ako môžeme počuť Pánov hlas a spoznať ho? V reči apoštolov a ich nástupcov: prostredníctvom nich znovu zaznieva Kristov hlas, ktorý volá do spoločenstva s Bohom a k plnosti života, ako dnes čítame v Jánovom evanjeliu: „Moje ovce počúvajú môj hlas, ja ich poznám a ony idú za mnou. Ja im dávam večný život. Nezhynú nikdy a nik mi ich nevytrhne z ruky“ (Jn 10, 27-28). Iba Dobrý Pastier stráži s nesmiernou jemnosťou svoje stádo a chráni ho pred zlom a iba v ňom môžu mať veriaci absolútnu dôveru.

V tento deň osobitnej modlitby za povolania nabádam zvlášť zasvätených služobníkov, aby podnietení Rokom kňazov sa cítili zviazaní vydávať „silnejšie a výrazné svedectvo evanjelia v dnešnom svete“. (List k vyhláseniu Roka kňazov). Nech pamätajú, že kňaz „pokračuje v diele vykúpenia vo svete; nech radi zotrávajú pred bohostánkom, nech sa úplne stotožnia so svojím povolaním a poslaním pomocou prísnej askézy; nech sú disponovaní počúvať a odpúšťať; nech kresťansky formujú ľud, ktorý im bol zverený; nech starostlivo pestujú kňazské spoločenstvo“ (porov. List k vyhláseniu Roka kňazov...). Nech si vezmú príklad zo svätých a horlivých pastierov, ako to urobil sv. Gregor Nazíánsky, ktorý takto písal svojmu priateľovi a biskupovi sv. Bazilovi: „nauč nás tvojej láske k ovciam, tvojej snahe a schopnosti chápať, tvojej ostražitosti... prísnosti v láskavosti, pokojnosti a miernosti v činnosti... bojovnosti pri obrane stáda, víťazstvom... dosiahnutým v Kristovi (Modlitby IX, 5, PG 35, 825ab).

Ďakujem všetkým prítomným, ako aj všetkým, ktorí modlitbou a priazňou napomáhajú mojej službe Petrovho nástupcu a na každého zvolávam nebeskú

ochranu Panny Márie, ku ktorej sa teraz obraciame v modlitbe. Benedikt XVI. po modlitbe Raduj sa, nebies Kráľovná venoval pozornosť novým blahoslaveným a iniciatíve asociácie „Meter“ keď povedal:

„Dnes ráno v Ríme a v Barcelone boli vyhlásení za blahoslavených dvaja kňazi. Angelo Paoli, karmelitán a José Tous y Soler, kapucín. Blahoslavený Angelo Paoli, pochádzal z Lunigiana a žil na prelome 17. a 18. storočia. Rád pripomínam, že bol apoštolom milosrdnej lásky v Ríme. Prežývali ho „otec chudobných“. Osobitne sa venoval chorým v nemocnici San Giovanni, starajúc sa aj o rekonvalescentov. Pre svoj apoštolát čerpal silu z eucharistie a z oddanosti k Panne Marii Karmelskej, ako i z intenzívneho života pokánia. V Roku kňazov rád predkladám jeho príklad všetkým kňazom, osobitným spôsobom tým, ktorí patria do rehoľných inštitútov činného života“. Nakoniec sa obraciam s osobitným pozdravom na členov asociácie „Meter“ ktorí sú už 14 rokov iniciátormi „Národného dňa detí, ktoré sú obeťami násilia, vykorisťovania a ľahostajnosti“. Pri tejto príležitosti chcem predovšetkým poďakovať a povzbudiť všetkých, ktorí sa venujú prevencii a výchove detí, osobitne rodičom, učiteľom, mnohým kňazom, rehoľným sestrám, katechetom a animátorom, ktorí pracujú s deťmi vo farnostiach, v školách a v iných združeníach.

Peter Dufka

Benedikt XVI. prijal veľvyslanca Belgicka pri Svätej stolici

Vatikán (24. apríla, RV) – Pápež Benedikt XVI. prijal nového veľvyslanca Belgicka pri Svätej stolici, ktorým je Charles Ghislain. Ten Svätému Otcovi odovzdal svoje poverovacie listiny. Pápež sa mu následne prihovoril, pričom v úvode si spomenul na dve tragické udalosti, ktoré sa stali v Belgicku v tomto roku: pád budovy pre únik plynu v Liege v januári a vlakové nešťastie v Buzingene vo februári. Potom pokračoval:

„Ľudský život a dôstojnosť predstavujú vzácne dobro, ktoré je potrebné chrániť a podporovať s dôraznosťou, opierajúc sa pritom o prirodzené právo.“ Veľvyslanec, ktorý vyjadril ochotu ponúknuť vlastný vklad k dialógu v záujme pokoja pápež odpovedal, že „Cirkev je šťastná, keď je vložená do služby všetkých súčastí belgickej spoločnosti“ a tiež, že ako „inštitúcia má právo sa verejne vyjadriť“, keďže je to právo, o ktoré sa delí spoločne „so všetkými jednotlivcami a všetkými inštitúciami, aby tak prejavila vlastný názor v otázkach spoločného záujmu.“ Pápež dal tiež do pozornosti nedávno svätorečeného Belgičana Josepha de Veustera, ako príklad kresťanskej lásky, na ktorého môžu byť Belgičania hrdí.

-sg-

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Svätý Leonard Murialdo a Svätý Jozef Benedikt Cottolengo

Vatikán (28. apríla, RV) – Drahí bratia a sestry, Blížime sa k záveru Roka kňazov a v túto poslednú aprílovú stredu by som chcel hovoriť o dvoch svätých kňazoch, ktorí boli príkladnými vo svojom odovzdaní sa Bohu a vo svedectve kresťanskej lásky žitej v Cirkvi a pre Cirkev – vo svedectve lásky darovanej tým, čo ju najviac potrebovali. Títo dvaja kňazi sú svätý Leonard Murialdo a svätý Jozef Benedikt Cottolengo. Pripomíname si práve stodesať rokov od smrti sv. Leonarda a 40 rokov od jeho kanonizácie. Druhý, sv. Jozef Benedikt, bol vysvätený za kňaza pred 200 rokmi.

Murialdo sa narodil v Turíne 26. októbra 1828: bol to Turín svätého dona Bosca a tiež Jozefa Cottolengu, zem požehnaná mnohými príkladmi svätosti veriacich i kňazov. Leonard bol ôsme dieťa; narodil sa v skromnej rodine. Ešte ako malý, spolu so svojím bratom, vstúpil do kolégia piaristov zo Savony, kde potom absolvoval prípravku a neskôr vyštudoval aj strednú a vyššiu školu. Našiel tam dobre pripravených vychovávateľov, veriaceho ducha založeného na dobrej katechéze a pravidelné pobožnosti. Počas puberty však zažil hlbokú existenciálnu a duchovnú krízu, ktorá ho priviedla k tomu, že sa predčasne vrátil k rodine a ukončil štúdiá v Turíne; následne sa zapísal na dvojročné štúdium filozofie. Návrat „k svetlu“ nastal, ako to sám povedal, po niekoľkých mesiacoch, vďaka generálnej spovedi, v ktorej znovu objavil nesmierne Božie milosrdenstvo; v 17-tich rokoch v ňom tak dozrelo rozhodnutie stať sa kňazom – ako odpoveď lásky k Bohu, ktorý ho mocne objal svojou veľkou Láskou. Bol vysvätený 20. septembra 1851. Práve v tomto čase, ako katechéta v Oratóriu svätého Anjela Strážcu, spoznal sa s don Boskom, ktorý ho presvedčil, aby prijal miesto v novom Oratóriu svätého Alojza na Porta Nuova, kde pracoval do roku 1865. Tu prišiel do kontaktu s ťažkými problémami chudobných vrstiev, navštevoval ich domy, a dozrel tak v hlbokjej sociálnej, výchovnej a apoštolskej citlivosti, ktorá ho potom viedla k tomu, aby sa nezávisle venoval mnohým iniciatívam v prospech mládeže. Katechéza, škola a rekreačné aktivity – to boli základné prvky jeho výchovnej metódy v oratóriu. Don Bosko ho vzal so sebou aj na audienciu k blahoslavenému pápežovi Piovi IX. v roku 1858.

V roku 1873 založil Kongregáciu sv. Jozefa, ktorej apoštolským cieľom bola výchova mládeže, predovšetkým tej chudobnej a opustenej. Prostredie Turína intenzívne poznačil veľký rozkvet charitatívnych diel

a aktivít, ktoré Murialdo podporoval až do svojej smrti 30. marca roku 1900.

Rád by som zdôraznil, že centrálnym jadrom Murialdovej spirituality bolo presvedčenie o milosrdnej láske Boha: je to vždy dobrý, trpezlivý a štedrý Otec, ktorý odhaľuje veľkosť a nesmiernosť svojho milosrdenstva prostredníctvom odpustenia. Túto skutočnosť Leonard

zažil nie na rovine intelektuálnej, ale existenciálnej, prostredníctvom živého stretnutia s Pánom. Vždy sa pokladal za človeka obdarovaného Božím milosrdenstvom: pre toto stále žil v radosnej vďačnosti Pánovi, v jasom vedomí svojej ohraničenosti, v horlivej túžbe po pokání, neustále a ušľachtilo sa snažiac o obrátenie. Celú svoju existenciu vnímal nielen ako osvietenú, riadenú a podporovanú touto láskou,

ale aj ako neprestajne ponorenú do nekonečného milosrdenstva Božieho. Vo svojom duchovnom testamente napísal: „Tvoje milosrdenstvo ma obklopuje, Pane... Ako Boh je vždy a všade, tak je vždy a všade láska, vždy a všade je milosrdenstvo.“ Spomínajúc na okamih krízy v mladosti, poznamenával: „Vidíte, Boh chcel nechať znovu zažiarit’ svoju dobrotu a štedrosť celkom výnimočným spôsobom. Nielenže ma znova prijal do svojho priateľstva, ale ma povolal k mimoriadnemu rozhodnutiu: povolal ma ku kňazstvu, a to len niekoľko mesiacov po mojom návrate k nemu.“ Svätý Leonard teda žil svoje kňazské povolanie ako nezaslúžený dar Božieho milosrdenstva – s vďačnosťou, radosťou a láskou. Napísal ešte: „Boh si ma vybral! Povolal ma, priam ma prinútil k počte, sláve a nevýslovnej radosťi byť jeho služobníkom, byť „druhým Kristom“... A kde som bol ja, keď si ma hľadal, Bože môj? Na dne priepasti! Bol som tam a Boh tam prišiel, aby ma našiel; tam mi dal počuť svoj hlas...“

Zdôrazňujúc veľkosť poslanca kňaza, ktorý má „pokračovať v diele vykúpenia, vo veľkom diele Ježiša Krista, v diele Spasiteľa sveta“, teda veľkosť poslanca „záchrany duší“, svätý Leonard vždy pripomínal sám sebe, ale aj svojim spolubratom zodpovednosť žiť v duchu prijatej sviatosti. Láska Božia a láska k Bohu: toto bola sila jeho napredovania k svätosti, zákon jeho kňazstva, najhlbší zmysel jeho apoštolátu medzi chudobnou mládežou a prameň jeho modlitby. Svätý Leonard Murialdo sa s dôverou zveroval Božej Prozreteľnosti a ušľachtilo plnil Božiu vôľu – v kontakte s Bohom a v darovaní sa chudobnej mládeži. Týmto spôsobom spojil kontemplatívne ticho s neúnavným zápalom činnosti, vernosť každodenným povinnostiam s genialitou rozličných ini-

ciatív, silu v ťažkostiach s vyrovnanosťou ducha. Toto je jeho cesta k svätosti, vedúca cez uskutočňovanie prikázania lásky k Bohu a k Blížnemu.

S tým istým duchom lásky žil – štyridsať rokov pred Murialdom – svätý Jozef Benedikt Cottolengo, zakladateľ diela, ktoré sám nazval „Malý dom Božej Prozreteľnosti“ a ktoré dnes niektorí volajú jednoducho „Cottolengo“. Na budúcu nedeľu, počas mojej pastoračnej návštevy v Turíne, budem mať príležitosť učiť si ostatky tohto svätca a stretnúť sa s hosťami jeho „Malého domu“.

Jozef Benedikt Cottolengo sa narodil v mestečku Bra v provincii Cuneo, 3. mája 1786. Bol najstarší z dvanástich súrodencov: 6 z nich však zomrelo v mladom veku. Od malička mal veľký cit pre chudobných. Stal sa kňazom, ako aj ďalší dvaja z jeho bratov. Jeho mladosť bola poznačená napoleonskými vojnami a ich neblahými následkami – tak na sociálnej ako aj na náboženskej úrovni. Cottolengo sa stal dobrým kňazom, vyhľadávali ho mnohí kajúnci a v Turíne svojich čias bol aj autorom duchovných cvičení a konferencií pre univerzitných študentov, medzi ktorými mal veľký úspech. Ako 32 ročný bol menovaný za kanonika Najsvätejšej Trojice, kňazského spoločenstva, ktoré malo za úlohu modliť sa v kostole Corpus Domini a starať sa o dôstojnosť liturgických slávení v meste: v tomto poslaní sa však cítil nespokojný. Boh ho pripravoval na zvláštne dielo a prostredníctvom neočakávaného, rozhodného stretnutia mu dal pochopiť, aký bude jeho budúci osud v kňazskej službe.

Pán nám vždy dáva znamenia na cestu, aby nás podľa svojej vôle viedol k nášmu opravdivému dobru. Cottolengo takéto znamenie dostal dramatickým spôsobom v nedeľu ráno 2. septembra 1827. Z Milána prišiel do Turína preplnený dostavník, v ktorom sa tlačila aj jedna francúzska rodina: žena, matka piatich detí, bola v pozhnanom stave a mala vysokú horúčku. Potom, čo prešli niekoľko nemocníc, uchýlili sa do verejnej nočľahárne. Stav ženy sa však zhoršoval, preto sa vydali hľadať kňaza. Tajuplnou zhodou okolností stretli práve Cottolenga, a tak práve on – s ťažkým a stiesneným srdcom – odprevadil na večnosť túto mladú matku, uprostred bolestného utrpenia celej rodiny. Potom, čo uskutočnil túto ťaživú úlohu, s bolesťou srdci sa pobral pred Najsvätejšiu Sviatosť a modlil sa: „Môj Bože, prečo? Prečo si ma chceš za svedka? Čo odo mňa chceš? Treba niečo robiť!“ Keď sa zodvihol, dal zazvoniť na všetkých zvonoch, zapáliť sviece a tým, čo zo zvedavosti vstúpili do kostola, povedal: „Milosť prišla! Milosť prišla!“ Od toho okamihu sa Cottolengo zmenil: všetky svoje schopnosti, predovšetkým svoje ekonomické a organizačné vlohý dal do služby iniciatívam na podporu a pomoc pre chudobných.

Dokázal zapojiť do svojich plánov desiatky a desiatky spolupracovníkov i dobrovoľníkov. Presunul sa na perifériu Turína, aby tam rozšíril svoje dielo: vytvoril akúsi dedinu, v ktorej každý dom, čo sa mu podari-

lo postaviť, dostal zvláštne meno: „dom viery“, „dom nádeje“, „dom lásky“. Dal do pohybu „rodinné“ dielo; vytvoril opravdivé spoločenstvo ľudí, dobrovoľníkov, mužov a žien, zasvätených osôb aj laikov – zjednotených, aby spolu čelili ťažkostiam a prekonali problémy tej doby. Každý v Malom dome Božej Prozreteľnosti mal svoju presnú úlohu: jeden pracoval, druhý sa modlil, tretí slúžil, ďalší učil, iný spravoval. Zdraví i chorí spolu zdieľali každodenné ťažkosti. Myslel aj na vlastný seminár, ktorý vychovával kňazov pre špecifické poslanie jeho diela. Vždy bol pripravený nasledovať Božiu Prozreteľnosť a slúžiť jej, no nikdy sa jej nevypytoval. Hovorieval: „Nie som dobrý na nič a neviem ani to, čo robím. Ale Božia Prozreteľnosť isto vie, čo chce. Ja jej iba pomáham. Poďme v Pánovi!“ Pre svojich biednych a chudobných sa vždy nazýval „posunovačom Božej Prozreteľnosti“.

Okrem malých mestečiek založil aj päť ženských kontemplatívnych kláštorov a jeden kláštor eremitov, a práve tieto pokladal za svoje najdôležitejšie diela: bolo to akési „srdce“, ktoré malo biť pre celé dielo. Zomrel 30. apríla 1842, s tými slovami na perách: „Milosrdenstvo, Pane; Milosrdenstvo, Pane. Dobrá a svätá Prozreteľnosť... Svätá Panna, teraz je rad na Vás.“ Jeho život, ako to napísali vtedajšie noviny, bol celý jedným „intenzívnym dňom lásky“.

Drahí priatelia, títo dvaja svätí kňazi, z ktorých života som tu predstavil niekoľko náznakov, žili svoju službu v úplnom darovaní vlastného života tým najchudobnejším, najbiednejším, tým posledným – a vždy našli hlboký zdroj a nevyčerpatel'ný prameň svojho konania vo vzťahu k Bohu, čerpajúc z jeho lásky, v hlbokom presvedčení o tom, že nie je možné konať skutky dobročinnosti bez života v Kristovi a v Cirkvi. Ich príhovor a ich príklad nech stále osvecujú službu mnohých kňazov, čo sa usľachtilo obetujú pre Boha a pre stádo, ktoré im bolo zverené a nech pomáhajú každému z nich darovať sa s radosťou a štedrosťou pre Boha i pre blížneho.

Preklad: Martin Kramara

Návšteva Benedikta XVI. v Kongregácii pre náuku viery

Vatikán (30. apríla, RV) – Pápež Benedikt XVI. navštívil Kongregáciu pre náuku viery. Privítal ho prefekt kongregácie, kardinál William Joseph Levada, spolu s ďalšími zástupcami dikastéria. Svätý Otec sa potom odobral do kaplnky, kde zotrval pri adorácii pri Najsvätejšej Sviatosti. Po úvítacích slovách kardinála Levadu posvätil zrekonštruovanú kaplnku. Potom si prezrel nové miestnosti archívu a Pápežskej komisie „Ecclesia Dei“. Následne sa v konferenčnej sále stretol so zástupcami kongregácie a pozdraví ich.

-sg-

Benedikt XVI. účastníkom stretnutia „Digitálni svedkovia“

Vatikán (24. apríla, RV) – „Digitálni svedkovia. Tváre a jazyky v mediálnej ére“ – taký bol názov trojdňového stretnutia, zameraného na mladých a internet, ktoré organizovala Konferencia biskupov Talianska. Účastníkom stretnutia sa prihovril aj pápež Benedikt XVI., ktorý okrem iného povedal: „Doba, ktorú žijeme vedie k obrovskému rozšíreniu hraníc komunikácie, vytvára nebývalé zblížovanie medzi rôznymi prostrediami a umožňuje interaktivitu. Internetová sieť predstavuje otvorené možnosti, ale zároveň predstavuje novú priepasť: hovorí sa o digitálnom vzd'áľovaní sa. To oddeľuje tých pripojených od nepripojených a prináša ďalšie rozdelenia, ktoré vzd'ávajú národy medzi sebou i vo svojom vnútri. Zvyšuje tiež nebezpečenstvo chýbajúcej kontroly, intelektuálneho a morálneho relativizmu, ktoré sú už badateľné v odklone od kritického ducha. Pravda je zúžená na hru názorov. Relativizmus sa prejavuje v mnohých formách degradácie a ponížovania intimity človeka.“

Svätý Otec upozornil aj na akési „znečistene ducha“, ktoré robí naše tváre tvármi bez úsmevu, pochmúrnymi, vedie nás k tomu, že sa navzájom nepozdravíme, nepozrieme sa do tváre... V naznačenom kontexte vyzdvihol význam tohto stretnutia, ktorého zámer je vyjadrený aj v druhej časti názvu - Tváre a jazyky v mediálnej ére:

„Toto stretnutie sa však snaží skúmať tváre, teda prekročiť toto davové ponímanie, ktoré nás môže obráť o hĺbku vnímania ľudí a zameniť si ich s ich vonkajškom. Vtedy by sa stalo to, že zostanú telami bez duše, objektmi výmeny a spotreby.“

Odvolajúc sa na encykliku „Caritas in veritate“ Svätý Otec naznačil spôsob ako vrátiť človeku tvár: „Láska v pravde, ktorá sa odráža v tvári Krista, je veľkou úlohou Cirkvi vo svete v tejto postupujúcej a všade prítomnej globalizácii. Médiá sa môžu stať tvorcami humanizmu nie len tak, že vďaka technologickému rozvoju poskytujú viac príležitostí pre komunikáciu a informovanosť, ale najmä tak, že sa zamerajú na osoby a spoločné dobro, ktoré rešpektuje univerzálne hodnoty. Chceme bez obáv vstúpiť do hĺbín digitálneho mora a pristúpiť k priamej navigácii a s rovnakým zánietením ako už dvetisíc rokov riadime loď Cirkvi.“

Benedikt XVI. zdôraznil dôležitosť zdokonaľovať sa v obývaní tohto priestoru a dať mu veriace srdce a dušu.

-jak-

Benedikt XVI. sa prihovril členom poradného výboru „Vox Clara“

Vatikán (28. apríla, RV) – Pápež Benedikt XVI. obedoval s členmi výboru „Vox Clara“. Ide o poradný výbor pre otázky súvisiace so slávením obradu v rímskom ríte

v anglickom jazyku, ktorý funguje v rámci Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí. Svätý Otec sa im aj prihovril. V úvode sa im poďakoval za prácu výboru za uplynulých osem rokov pri naplňaní ich úlohy týkajúcej sa anglických prekladov liturgických textov. Ako ďalej dodal, s radosťou prijal správu o tom, že anglický preklad Rímskeho misálu bude už čoskoro pripravený na publikovanie.

Hovoril aj o novej úlohe, ktorá síce nespadá priamo do kompetencie výboru „Vox Clara“, ale ktorá v istom zmysle zaangažuje všetkých členov, a tou je úloha pripraviť na prijatie nového prekladu kléru a laických veriacich. „Pre mnohých bude ťažké prispôbiť sa po takmer 40 rokoch stáleho používania predchádzajúceho prekladu, neznámym textom. Zmenu bude potrebné uviesť s patričnou citlivosťou“ – dodal Svätý Otec a v závere sa členom výboru ešte raz poďakoval za ich službu Božiemu ľudu.

-sg-

Stanovisko Svätej stolice k vizitácii Kongregácie Kristových legionárov

Vatikán (1. mája, RV) - Tlačové stredisko Svätej stolice vydalo dnes vyhlásenie zo zasadania piatich biskupov, ktorí boli poverení Apoštolskou vizitáciou Kongregácie Kristových legionárov. Zasadanie sa uskutočnilo v dňoch 30. apríla a 1. mája.

Vizitátori na ňom predstavili výsledky svojho pozorovania v priebehu návštevy, počas ktorej sa stretli s viac ako 1000 členmi kongregácie. Navštívili takmer všetky rehoľné domy a mnohé ich diela.

Ďalej sa mohli presvedčiť, že správanie pátra Marciala Maciela Degollada malo vážne dôsledky v živote i štruktúre Kongregácie Kristových legionárov, ktoré si vyžadujú hlbokú revíziu. Veľká časť legionárov o počínaní ich zakladateľa však nevedela.

Z výsledkov vizitácie okrem iného vyplýva:

a) nevyhnutnosť predefinovať charizmu Kongregácie Kristových legionárov so zachovaním charakteru „militia Christi“, ktorou sa vyznačuje apoštolská a misijná činnosť Cirkvi, ale ktorá nemá byť realizovaná za každú cenu;

b) nevyhnutnosť revidovať výkon autority, ktorý musí zodpovedať pravde, aby bolo rešpektované svedomie jednotlivcov a vyvíjalo sa vo svetle evanjelia ako autentická služba Cirkvi;

c) potrebu zachovať nadšenie viery mladých, misijnú horlivosť, apoštolský dynamizmus prostredníctvom zodpovedajúcej formácie.

Svätý Otec chce ubezpečiť všetkých Legionárov a členov hnutia Regnum Christi, že nezostanú osamotení. Cirkev má pevnú vôľu sprevádzať ich a pomôcť im na ceste očisťovania, ktorá ich čaká.

-pd-

Benedikt XVI. sa prihovoriť účastníkom zasadnutia Pápežskej akadémie sociálnych vied

Vatikán (30. apríla, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa prihovoriť účastníkom XVI. plenárneho zasadnutia Pápežskej akadémie sociálnych vied. Zasadnutie sa zaoberá analýzou svetovej ekonomickej krízy vo svetle etických princípov sociálnej náuky Cirkvi. „Celosvetový finančný kolaps poukázal na krehkosť súčasného ekonomického systému a inštitúcií s ním spojenými“ – povedal v úvode pápež. Rovnako poukázal na chybu pri predpokladaní, že trh je schopný samoregulácie, bez verejného zásahu a podpory interanalizovaných etických noriem. „Ekonomický život by mal byť správne videný ako cvičenie ľudskej zodpovednosti, skutočne nasmerovanej k podpore dôstojnosti človeka, úsiliu o spoločné dobro a k celkovému rozvoju – politickému, kultúrnemu a duchovnému – jednotlivcov, rodín a spoločností“ – dodal Svätý Otec a potom pripomenul myšlienky zo svojej encykliky:

„V mojej encyklike *Caritas in Veritate* som pozoroval, že »súčasná kríza nás zaväzuje prehodnotiť našu cestu, stanoviť nové pravidlá, nájsť nové formy angažovanosti« (*Caritas in Veritate*, 21). Prehodnotenie našej cesty, samozrejme, znamená aj zohľadnenie komplexných a objektívnych noriem pre posudzovanie štruktúr, inštitúcií a konkrétnych rozhodnutí, ktoré vedú a usmerňujú ekonomický život. »Cirkev, založená na viere v Boha Stvoriteľa, potvrdzuje existenciu univerzálneho prirodzeného zákona, ktorý je primárnym zdrojom tohto kritéria« (porov. *Caritas in Veritate*, 59). Avšak rovnako je presvedčená, že princípy tohto etického poriadku, vpísaného do samotného stvorenstva, sú prístupné ľudskému rozumu a ako také musia byť prijaté ako základy pre vhodné voľby. Prirodzený morálny zákon, ktorý je Cirkvi vlastný, ktorý Cirkev očistila a rozvinula vo svetle kresťanského zjavenia ako súčasť veľkého posolstva ľudskej múdrosti, slúži ako maják, ktorý vedie snahy jednotlivcov a spoločností ku konaniu dobra a vyhýbaniu sa zla, a pritom usmerňuje ich záväzok k budovaniu autenticky správnej a humannej spoločnosti.“

V závere Benedikt XVI. ešte dodal: „Bez pravdy, bez dôvery a lásky k pravde niet sociálneho svedomia a sociálnej zodpovednosti a sociálna činnosť je pohľadána súkromnými záujmami a logikou moci s ničivými dôsledkami na spoločnosť“ (*Caritas in Veritate*, 5). -sg-

Koncert na počesť 5. výročia pontifikátu Benedikta XVI.

Vatikán (30. apríla, RV) - „V tomto geste pozornosti vidím ďalší znak priazne talianskeho

ľudu“ - toto sú slová Svätého Otca na vyjadrenie vďaky talianskemu prezidentovi Giorgiovi Napolitanovi za koncert, usporiadaný včera večer na počesť 5. výročia pontifikátu Benedikta XVI. Tesne pred koncertom sa pápež a taliansky prezident stretli pri krátkom rozhovore. Podľa hovorca Svätej stolice p. Federica Lombardiho sa v rozhovore dotkli aktuálnych medzinárodných tém, ako aj situácie na Blízkom východe. Koncert sa konal vo vatikánskej Aule Pavla VI. a zazneli na ňom diela Mozarta, Beethovena a milánskeho skladateľa Giovanniho Battistu Sammartiniho v podaní Orchestra Giovanile Italiana z Fiesole pod taktovkou Nicolu Paszkowského. Pápež vo svojom príhovore po skončení koncertu ocenil výkon mladých umelcov a poukázal na širšie súvislosti výchovy v dnešnej dobe:

„V súčasnom spoločenskom kontexte je každé výchovné úsilie namáhavejšie a problematickejšie. Často sa medzi rodičmi a učiteľmi hovorí o ťažkostiach, s ktorými sa stretávajú pri odovzdávaní základných hodnôt života a správnych postojov novej generácii. Táto problematická situácia zasahuje ako školy, tak aj rodiny, a tiež všetky inštitúcie, ktoré pracujú na poli formácie.“

Svätý Otec ďalej poznamenal, že nové generácie si vyžadujú mimoriadne výchovné úsilie:

„Mladí ľudia, hoci žijú v rôznych kontextoch, majú spoločnú vnímavosť na veľké životné ideály, ale v snahe žiť ich sa stretávajú s mnohými ťažkosťami. Nemôžeme nevidieť ich potreby a očakávania, rovnako ako prekážky a riziká, na ktoré narážajú. Cítia požiadavku osvojiť si autentické hodnoty ako sú priorita ľudskej osoby, ľudská dôstojnosť, pokoj a spravodlivosť, tolerancia a solidarita. Hľadajú, niekedy zmätene a rozporuplne, spiritualitu a transcendentno, aby našli rovnováhu a harmóniu. V tejto súvislosti by som rád pripomenul, že práve hudba je schopná otvárať myseľ a srdce duchovným dimenziám a vedie ľudí k tomu, aby pozdvihli svoj zrak k Najvyššiemu, otvorili sa absolútnemu Dobru a Kráse, ktoré majú svoj prvotný zdroj v Bohu. Majestátnosť spevu a hudby sú tiež stálou pozvánkou veriacich a ľudí dobrej vôle, aby sa snažili dávať ľudstvu budúcnosť, bohatú na nádej. Skúsenosť hrania v orchestri má navyše kolektívny rozmer: neustále a s trepezlivosťou konané skúšky, načúvanie iným hudobníkom, snaha nehrať sám, ale snažiť sa, aby rôzne orchestrálne farby vytvárali celok; spoločné hľadanie lepšieho výrazu – to všetko predstavuje obdivuhodné cvičenie nielen na rovine umeleckej a profesionálnej, ale aj z hľadiska celkového ľudského profilu.“ -jak-

Stretnutie hovorcov v Ríme

Taliansko (26. apríla, RV) - Oddnes až do 28. apríla sa v Ríme na pápežskej univerzite „Santa Croce“ koná medzinárodné stretnutie hovorcov biskupských konferencií a cirkevných organizácií na tému „Identita a dialóg“. Zastúpenie má aj Slovensko – hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozefa Kováčika. Stretnutie je aktivitou v rámci VII. profesionálneho seminára Fakulty komunikácií spomínanej univerzity. Okrem mnohých osobností vystúpi s príhovorom aj arcibiskup Claudio Maria Celli, predseda Pápežskej rady pre komunikačné prostriedky, ďalej riaditeľ Vatikánskeho rozhlasu a hovorca Svätej stolice páter Federico Lombardi SJ, hovorkyňa Konferencie biskupov USA Helen Osmanová, či nemecká teologička Jutta Burggrafová, ktorá sa v príspevku zamyslí nad témou „Komunikácia kresťanskej identity v postmodernej spoločnosti“.

V programe podujatia sú naplánované aj okrúhle stoly s hovorcami konferencií biskupov Talianska, Slovenska a USA, ako aj s vatikánskymi novinármi. Spomedzi tém, o ktorých sa bude hovoriť spomeňme zneužívanie maloletých, Svetové dni mládeže v Madride 2011, či apoštolská návšteva Benedikta XVI. Veľkej Británie spojená s blahorečením kardinála Newmana. V stredu 28. apríla sa účastníci seminára stretnú so Svätým Otcom počas generálnej audiencie. -sg-

Novým predsedom ČBK Dominik Duka

V dňoch 20.-21. apríla 2010 sa v Prahe konalo 80. Plenárne zasadanie Českej biskupskej konferencie. Za nového predsedu ČBK bol zvolený pražský arcibiskup Dominik Duka. Podpredsedom sa stal olomoucký arcibiskup Jan Graubner. Členmi stálej rady sa stali plzenský biskup František Radkovský a ostravsko-opavský biskup František Lobkowicz. Generálnym sekretárom zostáva gréckokatolícky biskup Ladislav Hučko. TS ČBK

Posledná rozlúčka s kardinálom Tomášom Špidlíkom na Velehrade

Česko (1. mája, RV) - Na moravskom pútnickom mieste Velehrad sa včera konala posledná rozlúčka s kardinálom Tomášom Špidlíkom SJ. Liturgii o 16:00 predsedal olomoucký arcibiskup Mons.

Ján Graubner. Zúčastnili sa na nej českí a moravskí biskupi, kňazi, rehoľníci a rehoľníčky, zástupcovia iných cirkví a množstvo veriacich. Olomoucký pomocný biskup Jozef Hrdlička v homílii označil kardinála Špidlíka za človeka, ktorý sa vedel pýtať a hľadať odpovede na otázky.

V závere homílie povedal, že prítomnosť telesných pozostatkov na tomto historickom mieste je o dôvod viac, pre ktorý budú veriaci na Velehrad radi putovať.

Na záver bohoslužby si na zosnulého kardinála Špidlíka spomenuli viacerí predstavitelia náboženského života. Vo svojej kondolenčnej listine, adresovanej provinciálovi českých jezuitov, prezident Václav Klaus napísal: „Kardinál Špidlík bol výraznou postavou Katolíckej cirkvi a našej zeme. Som si istý, že na jeho odkaz naši spoluobčania nezabudnú.“ -pd-

Záverečné posolstvo Európskeho kongresu o migrácii

Španielsko (1. mája, RV) – Každá ľudská bytosť má právo na prijatie, bez ohľadu na pôvod, náboženstvo či kultúru – to je hlavný odkaz záverečného posolstva VIII. európskeho kongresu na tému migrácie pod záštitou Rady európskych biskupských konferencií, ktorý sa dnes končí v Španielsku.

Ako sa ďalej uvádza, v Európe je 34 miliónov migrantov, z ktorých 12 miliónov pochádza z krajín Európskej únie. Kultúrny pluralizmus je možné pozitívne viesť prostredníctvom „stretnutia a interkultúrneho dialógu“, vo vzájomnom prijatí rozdielností, v spolunažívaní podľa plánu Boha Stvoriteľa – uvádza sa v posolstve.

Svojim dielom k službe jednoty ľudskej rodiny v Európe i mimo nej prispieva v tomto smere aj Katolícka cirkev. V tejto súvislosti účastníci stretnutia v posolstve osobitne ďakujú Svätému Otcovi za jeho encykliku Caritas in Veritate. Ďalej naznačili tri základné oblasti, v ktorých je potrebné budovať bratstvo v záujme služby a v mene evanjelia. Na prvom mieste je takouto oblasťou rodina, ako základná bunka spoločnosti, ktorá šíri kultúrne tradície a je zárukou harmonických vzťahov medzi generáciami. Na druhom mieste je to cirkevné spoločenstvo, ktoré je vyzvané k posilneniu prijímania bratov a sestier prichádzajúcich z iných kultúrnych a náboženských prostredí. Na treťom mieste je to spoločnosť, ktorá by sa mala stavať k migrácii ako ku komplexnej skutočnosti, pretože v sebe zahrňuje kultúrne, ekonomické, právne, politické, sociálne i náboženské aspekty. Dodajme, že základná myšlienka z posolstva Benedikta XVI. k tomuto stretnutiu znela „dať migrantom nádej, že ich práva budú uznané“ a že „budú mať zabezpečený život dôstojný v každej oblasti.“ -sg-

V Ríme zasadala Osobitná rada Biskupskej synody pre Afriku

Taliansko (27. apríla, RV) – V dňoch 27. a 28. apríla sa konalo v Ríme tretie stretnutie zasadnutia Osobitnej rady Biskupskej synody pre Afriku, organizované Generálnym sekretariátom synody. Cieľom týchto posynodálnych prác je načrtnúť pastoračný program, ktorý bude v súlade s témou synody konanej v októbri 2009.

Záverečné poslanstvo synody definovali synodálni otcovia ako plné nádeje, ktorá zasahuje srdce, a ako také, ktoré bude obživou viery mnohých Afričanov. Zaoberá sa témami ako pokoj, zmierenie, ale aj pandémie aidsu, ekumenický dialóg či dialóg medzi náboženstvami a pod. Pripomeňme, že druhé takéto posynodálne zasadnutie sa konalo 19. – 20. januára tohto roku a synodálni otcovia sa venovali najmä témam ako spravodlivosť, pokoj a zmierenie. Skonštatovali tiež, že najdôležitejšie pre Cirkev v Afrike je zamerať sa na sviatosť zmiernenia a schopnosť odpustenia. Dôležité je podľa nich aj to, aby Cirkev netransformovala teológiu do politiky. Čo sa týka záchrany stvorenstva, za znepokojujúce označili eróziu a degradáciu ornej pôdy spôsobenú klimatickými zmenami či zásahom človeka. „Nedostatok pokoja znamená pre Cirkev veľkú prácu ako sprostredkovateľky v prijímaní tých, ktorí trpia následkami vojen“ – uviedli tiež členovia rady v záverečnom stanovisku. -sg-

Protikresťanská legislatíva v Uzbekistane

Uzbekistan (27. apríla, RV) – V mnohých regiónoch Uzbekistanu, a to najmä v severozápadnej oblasti, sú kresťania terčom systematického ohrozovania vysokými pokutami, zbavovaním a ničením náboženského materiálu zo strany polície a civilných autorít. Polícia zabavuje a ničí hlavne texty náboženskej literatúry, zistené pri kontrolách v domoch „podozrivých“. Podľa Trestného zákona článku 244 odstavca 3, ktorý trestá odňatím slobody až na tri roky „nelegálnu výrobu, držanie, dovoz a distribúciu náboženskej literatúry“, si veľa veriacich muselo odpykať trest odňatia slobody, a to aj pre „vyučovanie náboženstva bez súhlasu“. Je známy prípad istého protestanta, ktorý odmietol podpísať vyhlásenie, že sa nestretne s inými kresťanmi a zničí všetky náboženské texty, ktoré súkromne vlastní. V dôsledku toho bol uväznený. Po tom, čo strávil tri mesiace vo väzení, bol vďaka amnestii prepustený. Osobitný dozor je zameraný na študentov. Ide o snahu zabrániť akejkoľvek angažovanosti v oblasti „náboženstva“. Je tu hrozba uplatnenia článku 240 odstavca 2 Právneho poriadku, ktorý zakazuje „pozývať veriacich k spovedi alebo inej misijnej činnosti“. Ako uvádza AsiaNews, každý prípad spoločenskej aktivity

kresťanov je možné udať polícii. Nezáleží na tom, či ide o stretnutie pri futbale alebo oslave narodenín. Dôvodom takéhoto postupu je štátna legislatíva, ktorá nerešpektuje slobodu zhromažďovania kresťanov. -pd-

Vo svete rastie násilie, populizmus a antidemokracia

Mexiko (23. apríla, RV) – „Násilie a antidemokracia narastajú na celom svete“ – to sú slová generálneho predstaveného Spoločnosti Ježišovej pátra Adolfa Nikolása počas návštevy Mexika. „To, čo dnes narastá, je populizmus, nie demokracia. Informovanosť je zmanipulovaná, ľudia sú pod tlakom keď pri zmätenom informovaní už nevedia, čo sa v skutočnosti deje. Platí to aj o reklamných kampaniach, kde sa manipuluje verejná mienka.“ Za alarmujúce označil i násilie spojené s obchodovaním s drogami, ako i násilie súvisiace s ozbrojenými zločinkami. Ako dodal, podľa štatistik bolo v Strednej Amerike za šesť rokov spáchaných 80-tisíc vražd, čím sa táto oblasť stala najnebezpečnejším územím sveta. Na konferencii v auditóriu Technologického inštitútu páter Nicolás hovoril aj o výzvach, ktorým majú čeliť jezuiti a ktoré sú výzvami i pre celé ľudstvo.

Vykoreniť vojny, násilia, sociálne vylúčenia a nespravodlivosti – takto sformuloval úlohy do budúcnosti. V závere dodal, že väčšia časť z 18500 členov Spoločnosti Ježišovej žije v krajinách Latinskej Ameriky a Ázie. -sg-

Americkí biskupi vyzývajú kongres, aby ratifikoval dohodu o odzbrojovaní

USA (27. apríla, RV) – Biskupi USA žiadajú americký senát, aby ratifikovali Novú strategickú dohodu o odzbrojovaní (START) – uviedol arcibiskup Edwin F. O'Brien na sympóziu Katolíckej americkej univerzity (CUA).

Arcibiskup sa odvolával na novú dohodu, ktorá obmedzuje počet jadrových zbraní v Rusku a USA. Nazval ju ako „krok správnym smerom“ na ceste k odzbrojovaniu. Ďalej tiež citoval katolícku náuku, ktorá je proti nukleárnej vojne, z dokumentov II. vatikánskeho koncilu ako aj z výzvy Benedikta XVI. z roku 2006, keď povedal, že „v prípade nukleárnej vojny tu nebudú víťazi, ale len obeť“. Ako dodal v závere, aj keď je potrebné mať stále na zreteli svet bez jadrových zbraní, je „rovnako dôležité zamerať sa na ďalšie kroky, pretože cesta je dlhá a nebezpečná a je nutné ísť krok za krokom, ak máme dosiahnuť úspech.“ -sg-

Slovenskí a maďarskí biskupi v Bratislave o kňazoch a seminaristoch

V Bratislave sa vo štvrtok stretli predstavitelia Konferencie biskupov Slovenska a Konferencie biskupov Maďarska. Stretnutie sa uskutočnilo v priestoroch hotela Devín.

Maďarskú delegáciu viedol kardinál Péter Erdő, predseda MBK a na čele delegácie KBS bol arcibiskup Stanislav Zvolenský, predseda KBS.

Stretnutie nadviazalo na pravidelné ročné stretnutia z minulosti.

Slovenskí a maďarskí biskupi hovorili o aktuálnej otázke spojenej so službou kňazov a kňazskými povolaniami. Vymenili si zároveň skúsenosti zo slávenia Roku kňazov.

Vo 8 rímsko-katolíckych diecézach, 3 grécko-katolíckych diecézach a vojenskom ordianariáte žije na Slovensku 3,9 miliónov katolíkov, čo je 74 percent z obyvateľov Slovenska.

Ku koncu roku 2009 pôsobilo na Slovensku 581 rehoľných kňazov a 2250 diecéznych kňazov. Spolu ide teda o 2831 kňazov.

V piatich rímsko-katolíckych a jednom grécko-katolíckom seminári sa pripravuje na kňazstvo 344 bohoslovcov. V roku 2009 bolo na Slovensku vysvätených 55 diecéznych a 21 rehoľných novokňazov. Za rok zomrelo 31 kňazov.

Osobitnú starostlivosť sa snažia biskupi venovať kňazom prostredníctvom permanentnej formácie. V roku kňazov sa uskutočnilo viacero kňaz-

ských pútí do svätých na Slovensku a v zahraničí.

V Maďarsku žije 5,5 milióna katolíkov, u ktorých sa stará zhruba 2000 diecéznych a asi 100 rehoľných kňazov. Na jedného kňaza pripadá cca 2700 veriacich. Kňazstvo je však pomerne zostarnuté. Platí to v prom rade o rehoľných kňazoch. Na kňazstvo sa pripravuje 300 seminaristov. Ročne majú v Maďarsku 30-40 novokňazov.

Biskupi obojstranne konštatovali, že počet uchádzačov o kňazské povolania klesá. Je preto potrebné venovať osobitnú pozornosť práve duchovnej straostlivosti o kňazské povolania. Celkovo je badateľná i zmena spoločenskej klímy. Pastorácia vo farnostiach teda musí reflektovať tieto zmeny a je potrebné sa snažiť o aktívny prístup v súčasných podmienkach. Jednou z ciest je podľa maďarských biskupov i aktivita laických spolupracovníkov. Za posledné roky ukončilo vzdelanie s vysokoškolským diplomom 10 tisíc katechéto, no len zhruba jedna pätina z nich aktívne pôsobí v službe katechézy. Ďalšou možnosťou je pôsobnie akolytov, ktorí pomáhajú najmä v nemocničnej pastorácii.

Podľa slovenských biskupov je dôležitým i inštitút stáleho diakona. Na Slovensku pôsobí 17 stálych diakonov. V Maďarsku je táto možnosť ponechaná na právomoc jednotlivých diecéz.

Biskupi sa venovali aj problematike chýbajúcich kňazských povolání vo farnostiach s maďarsky hovoriacimi katolíkami.

22. júna sa uskutoční v Marianke púť kňazov Ostrihomsko-Budapeštianskej arcidiecézy.

TK KBS, jk/foto Peter Zimen

Vedenie KBS sa postupne stretne s predstaviteľmi politických strán

Konferencia biskupov Slovenska sa dlhodobo usiluje o získanie stability, ktorá by umožňovala Katolíckej cirkvi na Slovensku nerušené a slobodné ohlasovanie evanjelia. Rovnako sa usiluje o taký vstup do verejného života, ktorý by bol pre slovenskú spoločnosť prínosom.

Z týchto dôvodov sa predseda Konferencie biskupov Slovenska, Mons. Stanislav Zvolenský, rozhodol stretnúť s predsedami viacerých politických strán a diskutovať s nimi na tému Cirkve a spoločnosť v nasledujúcich štyroch rokoch.

Okrem predsedu KBS budú súčasťou delegácie Mons. Viliam Judák, podpredseda KBS a vdp. Anton Ziolkovský, výkonný sekretár KBS. Stretnutia sa uskutočnia v sídlach politických strán do polovice mája.

TK KBS, az

Deň otvorených dverí v Kňazskom seminári v Nitre

Sobota 24. apríla 2010 bola v Kňazskom seminári svätého Gorazda v Nitre Dňom otvorených dverí. Bohoslovci a ich predstavení privítali verejnosť vo svojich priestoroch a pripravili pre prítomných bohatý celodenný program. Začal sa svätou omšou v Katedrále – bazilike svätého Emeráma. Hlavným celebrantom bol rektor Kňazského seminára Pavol Zahatlan. Potom mali všetci návštevníci príležitosť nahliadnuť do priestorov, ktoré slúžia na duchovnú a intelektuálnu formáciu budúcich kňazov. Pre dospelých bola pripravená prednáška o povolani, o deti bolo postarané formou zaujímavých aktivít. Deň otvorených dverí ukončila eucharistická adorácia s prosbou o nové kňazské povolania.

Kňazský seminár sv. Gorazda oslávi v tomto roku 20. výročie od obnovenia svojej existencie. Študuje v ňom 48 bohoslovcov pre Nitriansku a Žilinskú diecézu.

Miroslav Lyko

Deň otvorených dverí v spišskom seminári

Štvrtá veľkonočná nedeľa je každoročne Nedeľou Dobrého Pastiera. Aj Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka bol tak v nedeľu 25. apríla 2010 otvorený pre všetkých návštevníkov Spišskej Kapituly. Deň prosieb a modlitieb za kňazské a rehoľné povolania sa začal slávnostnou svätou omšou v katedrále sv. Martina, ktorú celebraval Mons. František Tondra, spišský diecézny biskup. Program, pozostávajúci z dopoludňajšieho a popoludňajšieho programu bohoslovcov pre deti a mládež, pokračoval v kňazskom seminári. Hostom Dňa otvorených dverí bol vdp. Pavol Hudák, ktorý sa prihovril najmä mladým.

V spomínanú nedeľu sa vo farnostiach spišskej a rožňavskej diecézy čítal pri sv. omšiach list otca rektora Mons. Jozefa Jaraba, ktorý v liste pripomenul: „Tento rok je jubilejným kňazským rokom na pamiatku svätého farára z Arsus Jána M. Vianneya. Rovnako je to jubilejný 20. rok odvtedy, čo po zmene spoločenských pomerov u nás, bol v roku 1990 z rozhodnutia otca biskupa Mons. Františka Tondru, v súčinnosti s otcom košickým arcibiskupom Mons. Alojzom Tkáčom a Mons. Eduardom Kojnokom, rožňavským biskupom, obnovený Kňazský seminár v Spišskej Kapitule - Spišskom Podhradí, ktorý od počiatku dostal patróna v osobe Božieho sluhu otca biskupa Jána Vojtaššáka.“ Ďalej sa v liste spomína, že za roky 1991 – 2010 bolo vysvätených 519 kňazov, ktorí slúžia v košickej arcidiecéze, spišskom i rožňavskom biskupstve, ale aj na misiách a na iných miestach. Na

záver rektor poďakoval kňazom a dobrodincom za starostlivosť o kňazský seminár.

V tomto čase sa v kňazskom seminári pripravuje na kňazskú službu 8 diakonov a 50 bohoslovcov.

Deň otvorených dverí skončil popoludní v Katedrále sv. Martina modlitbou Vešpier.

Marek Bartkovský

Púť rodičov kňazov do Višňového

V nedeľu Dobrého Pastiera putovali do Višňového pri Žiline rodičia kňazov nielen zo Žilinskej diecézy. Pred sv. omšou rodičia pri modlitbe radostného ruženca uvažovali nad tým, ako ich Pán Boh obdaril dieťaťom, ktoré neskôr Pánu Bohu akoby vrátili a obetovali pre kňazskú službu. Nasledovala videoprojekcia, ktorá predstavila sv. pátra Pia na jeho ceste ku kňazstvu. Tento svätý kňaz to nemal ľahké, ale verne kráčal za svojím Majstrom.

Slávnostnú sv. omšu celebraval Mons. Michal Baláž, kancelár Biskupského úradu v Žiline. Po úvodnom privítaní hostí domácim kňazom Jozefom Baginom, kancelár odovzdal všetkým prítomným pozdrav diecézneho otca biskupa Tomáša Galisa, ktorý sa púte zúčastniť nemohol kvôli plánovanej účasti na birmovke. Mons. Baláž vyzdvihol fakt, že rodičia boli prví, ktorí učili svojich synov zopnúť ruky k modlitbe.

V homílii sa rodičom kňazov prihovril Jozef Bagin, súdny vikár Žilinskej diecézy. Zdôraznil, že kňazstvo je nezaslúžená milosť, ktorú dostal každý jeden kňaz. Ako povedal, nedeľa Dobrého Pastiera nie je len nedeľou kňazov, ale aj rodín. Lebo rodina formuje budúceho kňaza. Tam sa kladú základy pevnej viery. Syn a dcéra potrebujú vidieť na ockovi a matke ich vieru v každodennom živote. Do Višňového prišli ďakovať: kňazi za svojich rodičov, ktorí ešte žijú, alebo nás už predišli do večnosti. Ďakovať za to, že svojím synom odovzdali praktickú vieru žitú v rodine. Rodičia prišli ďakovať za svojich synov kňazov. “ Kazateľ povzbudil rodičov, aby sprevádzali svojich synov aj naďalej tým, že za nich obetujú nielen modlitby, ale aj svoje bolesti a utrpenia. Všetci potrebujeme kňaza, ako hovoril Ján Mária Vianney: Aby boli ľudia svätí, potrebujú svätého kňaza.

Napriek tomu, že dnes sa valí na Cirkev všeličo ťažké, máme pevný bod, o ktorý sa treba oprieť a ním je Ježiš Kristus, ktorý nikdy nesklamal a ani nesklame! Ľudia dnes potrebujú svedectvo života. To je potrebné, aby vydávali kňazi, ktorí nesmú byť remeselníkmi, ale svedomitými služobníkmi.

Svedectvo je potrebné, aby vydávali aj rodičia tam, kde žijú a pracujú.

Kazateľ poďakoval všetkým matkám aj otcom za ich život viery a povzbudil ich, aby si uvedomovali, že ich synovia za nich nielen slúžia sväte omše, ale aj predkladajú svoje prosby Nebeskému Otcovi.

Martina Dobrodenková

Nedeľa Dobrého Pastiera vo farnosti Vrútky

Počas nedele Dobrého Pastiera 25. apríla 2010, navštívili seminaristi Žilinskej diecézy študujúci v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre farnosť Vrútky v dekanáte Martin. Stalo sa tak na pozvanie miestneho farára a niekdajšieho špirituála nitrianskeho seminára Mons. Jozefa Petráša. Rannú svätú omšu o 7.30 hod. slávil prefekt kňazského seminára SLLic. Pavol Zvara. Slávnostnú svätú omšu o 9.30 hod. celebroidal vice-rector kňazského seminára Mgr. Štefan Maják a slávnostným kazateľom bol špirituál Mons. Peter Brodek. V homílii predstavil Ježiša Krista ako Dobrého Pastiera a priblížil životný príklad sv. Jána Máriu Vianneya, patróna kňazov. Po sv. omši nasledovala krátka akadémia o živote v seminári. Popoludní sa odohral futbalový turnaj medzi seminaristami, kňazmi martinského dekanátu a vrútockými miništrantami. O 17.00 hod. sa vo farskom Kostole sv. Jána Krstiteľa vo Vrútkach uskutočnila slávnostná modlitba spievaných vešpier za účasti žilinského biskupa Mons. Tomáša Galisa, členov ordinariátu, prítomných kňazov a veriacich. Program seminaristov sa ukončil spoločnou večerou s diecéznym biskupom, členmi ordinariátu a pozvanými hosťami.

Zdenko Králik

Spomienka na 60. výročie likvidácie Gréckokatolíckej cirkvi

Archijerejskou svätou liturgiou v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove vyvrcholila v utorok večer 27. apríla Spomienka Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku na 60. výročie tzv. Prešovského soboru. Gréckokatolíci sa zišli v sále PKO Čierny orol v Prešove, aby prejavili vďačnosť Bohu za milosť, ktorej sa dostalo Gréckokatolíckej cirkvi v bývalom Československu, že v ťažkej historickej skúške v polovici minulého storočia obstála. Práve v tejto sále bola 28. apríla 1950 totalitným komunistickým režimom likvidovaná.

Spomienka bola súčasťou prvého dňa dvojdnovej medzinárodnej vedeckej konferencie s názvom Cirkev v okovách totalitného režimu a začala sa spevom *Christos voskrese! – Kristus slávne vstal z mŕtvych!* S pozdravnými slovami vystúpili prešovský gréckokatolícky arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ, primátor Prešova Pavel Hagyar, rektor Prešovskej univerzity René Matlovič, riaditeľ Ústavu pamäti národa Ivan Petránský a dekan Gréckokatolíckej teologickej fakulty PU Peter Šturák, ktorý prečítal aj pozdravný list emeritného prešovského biskupa Jána Hirku. V celodennom programe za-

zneli prednášky viacerých prednášateľov zo zahraničia a zo Slovenska. Za všetkých možno spomenúť sekretára Kongregácie pre východné cirkvi v Ríme arcibiskupa Cyrila Vasiľa SJ, vладыку Jána Babjaka SJ, gréckokatolíckeho biskupa z Oradei v Rumunsku Virgila Berceu, či zástupcu Inštitútu pamäti národa z Poľska Józefa Mareckeho.

Vладыka Ján Babjak poodhalil závoj nového pohľadu na Akciu „P“ – likvidáciu Gréckokatolíckej cirkvi v bývalom Československu. Vychádzal z novej skúsenosti, ktorú má táto cirkev na Slovensku v súčasnosti, keď okrem iného bola v roku 2008 povýšená na metropoliu *sui iuris* a má blahoslavených mučeníkov. Položil otázku, či bolo potrebné priniesť toľko obiet a utrpenia zo strany gréckokatolíkov. „Aj toto bolo v Božom pláne, aby Gréckokatolícka cirkev mohla byť vyskúšaná a očistená. Boh je mocný najmä v tom, že dokáže obrátiť aj ľudskú zlobu na dobro“, odpovedal vладыka. Nastalo obdobie vyznávačov a mučeníkov Gréckokatolíckej cirkvi, ktorej existencia síce bola oficiálne 18 rokov zakázaná, ale neprestala existovať v živom svedectve jej biskupov, kňazov, rehoľníkov, bohoslovcov a mnohých veriacich. Bolo to svedectvo vernosti Bohu, Gréckokatolíckej cirkvi, Svätému Otcovi a svojmu svedomiu.

Večerej archijerejskej svätej liturgii predsedal vладыka Ján Babjak a homíliu predniesol vладыka Peter Rusnák, bratislavský eparcha. Vzdal úctu gréckokatolíckym duchovným a veriacim: „Čo bolo to, čo od vás žiadala štátna moc? Len jednu vec, zrieknuť sa katolicity, puta so Svätým Ocom. Ale vy ste vedeli, že toto je poklad, ktorý máte doma – Cirkev, ktorá stojí na skale, ktorou je Peter.“ Všetkých pozval k obráteniu, k prijatiu Svätého Ducha, bez ktorého niet vzkriesenia v živote Kristových učeníkov.

Apoštolský nuncius na Slovensku arcibiskup Mons. Mario Giordana prítomným odovzdal pozdrav od Svätého Otca Benedikta XVI. a prihovril sa im vzácnymi slovami: „Rok 1950 bol medzníkom v histórii vašej cirkvi. To bola totiž chvíľa, keď Boh povolal vašu cirkev, aby vydávala svedectvo o viere úplne iným spôsobom ako dovtedy: mala ho vydávať znášaním nespravodlivosti, utrpením a tichou modlitbou svojich biskupov, kňazov i veriacich, a niekedy aj položením života niektorých členov. A to všetko pre vernosť Bohu a Svätému Otcovi. Podľa ľudskej logiky mala byť navždy pochovaná. Dôvera v Boha a v jeho nekonečnú moc ju však vzkriesila z mŕtvych. A naozaj, utrpenie, ktoré znášali vaši predkovia, nebolo márne. Prinieslo bohaté ovocie.“

Spomienky sa zúčastnilo 18 gréckokatolíckych a rímskokatolíckych arcibiskupov a biskupov zo zahraničia a zo Slovenska, ako aj prvý prezident SR Michal Kováč, predseda PSK Peter Chudík, ďalší vzácní hostia, mnoho kňazov a veriacich.

Ľubomír Petrik

Odhalenie pamätnej tabule v Báci

V sobotu 24. apríla 2010 bola v bývalom františkánskom kláštore v Báci pri Šamoríne odhalená pamätná tabuľa rehoľníkom, rehoľníckam, kňazom a biskupom, ktorí boli od apríla 1950 v tomto kláštore väznení, osobitne blahoslaveným Pavlovi Gojdičovi, Vasil'ovi Hopkovi a Metodovi Trčkoví. Okrem významných rímskokatolíckych kňazov – kanonik, profesorov, provinciálov a predstavených boli po Prešovskom sobore /28. 4. 1950/ do Báciu prevezení najvyšší predstavitelia Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, ktorí odmietli prestúpiť na pravoslávie. Veľká časť z nich tu čakala na súdny proces, alebo sem boli prevezení rovno z väzenia.

Slávnosť sa začala gréckokatolíckou archijerejskou svätou liturgiou vo farskom Kostole sv. Antona, ktorej hlavným slúžiteľom bol bratislavský eparcha Mons. Peter Rusnák, ktorého strýko, prešovský generálny vikár biskupa Gojdiča Mikuláš Rusnák, v Báci zomrel. Po 60 rokoch sa teda opäť v tomto chráme slávila sv. liturgia, ako za čias, keď ju slúžil blahoslavený P. Gojdič. S vladykou Petrom koncebroval jeho kancelár Peter Sabol, Martin Pavuk a 96ročný kňaz Ján Škoviera, ktorý bol v blízkom vzťahu s P. Gojdičom. Sv. liturgiu sprevádzal chrámový zbor Chrysostomos z Bratislavy. Po jej skončení vladyka Peter odhalil a požehnal pamätnú tabuľu väzneným v Báci, ktorú dala vyhotoviť Konfederácia politických väzňov Slovenska. Nasledovali spomienky dvoch svedkov, ktorí boli v Báci internovaní pred 60 rokmi – vtedajší klerik kongregácie tešiteľov Emil Toma a dcéra kresťanskej lásky sestra Olympia Augustínová, ktorá so slzami v očiach spomínala na neľudský prístup štátneho zmocnenca J. Kardoša, ale aj na jeho obrátenie a odprosenie, ktoré mu rehoľné sestry vymodlili. Na záver sa prihovril obyvateľ Báciu, ktorý pred 60 rokmi mništrovať blahoslavenému biskupovi P. Gojdičovi a bol priateľom jeho brata Štefana Gojdiča, ktorý bol v Báci internovaný aj so svojou rodinou.

-ps-

Trvalá formácia kaplánov Ordinariátu OS a OZ SR

V dňoch 19. - 23. apríla 2010 uskutočnila v inštitúte vzdelávania Ministerstva spravodlivosti v Omšeni trvalá formácia vojenských, väzenských a policajných kaplánov Ordinariátu OS a OZ SR. Pod vedením ordinára Mons. Františka Rábeka sa prítomní kapláni počas päťdňového programu formácie venovali prednáškam a diskusiám zameraným na dôležité oblasti ich duchovného, kňazského a profesionálneho života. Každoročný formačný týždeň sa v tomto roku niesol v znamení liturgie. Ako prednášajúci odborníci sa kaplánom venovali ich bratia v kňazskej službe

z civilných diecéz a reholí, ktorí sa špecializujú na liturgiu vo všeobecnosti. Medzi prednášajúcimi na tieto témy boli Pavol Zvara z Nitry, P. Jozef Brodňanský, OSB. V oblasti liturgii hodín a liturgického spevu prehĺbili znalosti kaplánov Ordinariátu P. Martin Štrbám, OPraem a P. Vlastimil Dufka SJ. Liturgiu východného obradu a jej špecifiká ozrejmili vladyka Bratislavskej eparchie Mons. Peter Rusnák s Miroslavom Il'kom. Každodenný program kaplánov bol ukončený spoločným slávením sv. omše s ordinárom v kostole sv. Štefana kráľa v Trenčianskych Tepličiach.

Tibor Ujlacký

Hľadanie stimulov kresťanskej kultúry na konferencii v Nitre

Stimuly kresťanskej kultúry. To bola téma vedeckej konferencie, ktorá sa v rámci Roka kresťanskej kultúry uskutočnila 29. apríla 2010 v aule Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre. Pod záštitou Rady pre vedu, vzdelanie a kultúru Konferencie biskupov Slovenska a jej predsedu Mons. Františka Rábeka, Mons. Viliama Judáka, nitrianskeho diecézneho biskupa a prof. Libora Vozára, rektora Univerzity Konštantína filozofa v Nitre sa na akademickej pôde seminára zišli odborníci a zvlášť vysokoškolskí pedagógovia z rôznych oblastí, aby si vymenili názory a skúsenosti na oblasť kresťanskej kultúry a jej miesto v dnešnom svete. Konferenciu otvoril doc. Dr. Miroslav Tvrdoň, PhD., prorektor pre vzťahy s verejnosťou a sociálne veci UKF a Mons. František Rábek, ordinár OS a OZ SR a predseda Rady KBS pre vedu vzdelanie a kultúru. Obsahom odborných prednášok, ktoré zazneli počas konferencie bola kresťanská kultúra v rôznych podobách, ako životný štýl človeka, ako prostriedok pastorácie, historický tradovaný prvok, obrazový, či písaný prejav, ale aj ako objekt pod tlakom a vplyvom modernity, konzumu, médií, ekológie, sekularizmu, divadelného umenia, či hľadania sakrálneho. So svojimi prednáškami vystúpili aj Mons. Prof. Viliam Judák, nitriansky biskup, vysokoškolskí pedagógovia prof. Liba, prof. Šabík, prof. Čahojová, prof. Tiňo, prof. Tadeusz Zasepa, rektor KU v Ružomberku, prof. Bublinec, doc. Žeňuch, doc. Procházka, či publicista Mons. Marián Gavenda. Konferencia v závere rokovania nastolila otázku, ako problematiku kresťanskej kultúry v dnešnom svete dostať do povedomia verejnosti zrozumiteľným a dostupným spôsobom, aby hlboké a cenné myšlienky neostali len v zborníkoch, ale mali priestor na aplikáciu v praktickom živote človeka na Slovensku, pociťujúceho úpadok kultúry vo všetkých oblastiach.

Tibor Ujlacký

Vyhlasenie účastníkov seminára Financovanie sociálnych služieb pre seniorov

Vyhlasenie účastníkov seminára Financovanie sociálnych služieb pre seniorov, ktorý sa konal 29. a 30. apríla 2010 v Bratislave:

Účastníci seminára Financovanie sociálnych služieb pre seniorov v SR sa zhodli na tom, že súčasné znenie zákona o sociálnych službách je v mnohých ustanoveniach v praxi nevykonateľné, v niektorých je diskriminačné. Preto je nutné zákon novelizovať čo najrýchlejšie. Novela by mala riešiť:

Zrovnoprávnenie klientov verejných a neverejných zariadení (zjednotením príspevku služby bez ohľadu na to, či je poskytovateľ verejný, alebo neverejný).

Garantovať právo klienta vybrať si poskytovateľa sociálnych služieb.

Nevyžadovať posudok od klientov samoplatcov.

Garantovať príspevok pre klienta počas celej doby odkázanosti.

Povinnosť zdravotných poisťovní hrať zdravotnícke výkony realizované pre klientov u poskytovateľov sociálnych služieb.

Zaviest' možnosť viac zdrojového financovania sociálnych služieb.

Preukázať a zverejniť metodiku výpočtu priemerných oprávnených nákladov verejných poskytovateľov.

Povinnosť samosprávy garantovať minimálne 1/12 ročného príspevku na obdobie do uzavretia novej zmluvy o poskytnutí finančného príspevku.

Seminára sa zúčastnili zástupcovia poskytovateľov sociálnych služieb pre seniorov združených v Asociácii poskytovateľov sociálnych služieb Slovenskej republiky, zástupcovia samosprávy a zahraniční hostia z Belgickej katolíckej charity. Účastníci seminára zároveň vyjadrujú obavy z toho, že vláda zrušila časť svojho uznesenia, ktorým schválila finančné prostriedky na vykrytie nákladov pre neverejných poskytovateľov za rok 2009. Tým umožnila vyšším územným celkom použiť tieto prostriedky na iné účely a nie pre neverejných poskytovateľov. Preto APSS SR nezastavuje petíciu za zrovnoprávnenie klientov verejných a neverejných poskytovateľov, práve naopak. Petícia našla širokú podporu verejnosti, doteraz bolo vyzbieraných viac ako 30.000 podpisov. Okrem podpory verejnosti sa chceme uchádzať aj o podporu politických strán. Preto sme sa rozhodli zorganizovať okrúhly stôl na ktorý pozveme zástupcov všetkých relevantných politických strán, aby sme zistili ich

stanoviská k požiadavkám, ktoré máme na zmenu zákona o sociálnych službách.

V Bratislave 30. apríla 2010

Milada Dobrotková

Hospice na Slovensku majú vážne existenčné problémy

Generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity (SKCH) Radovan Gumulák, upozorňuje na vážnu finančnú situáciu, v ktorej sa nachádzajú viaceré hospice. Zdravotnícke zariadenia, ktoré sú určené pre dlhodobo chorých a zomierajúcich ľudí, pokrývajú náklady na prevádzku z príspevku pacienta a zdravotnej poisťovne. Veľmi nízke platby zo zdravotných poisťovní však nepokrivajú náklady na paliatívnu liečbu a komplexnú starostlivosť, ktorá sa v hospicioch poskytuje.

Ako Radovan Gumulák uviedol, „situácia vyústila vo viacerých hospicioch do miliónových strát, ktoré sa zariadenia doteraz snažili kryť zo sponzorských príspevkov“. Príspevok pacienta nechcú hospice neúmerne zvyšovať pretože už terajšie platby veľmi zaťažujú rodiny pacientov, ktorých život sa blíži ku koncu. „Niektoré zdravotné poisťovne však napriek rokovaniam nechcú platby zvýšiť, a tak viaceré hospice kvôli neúnosnej situácii uvažujú o ukončení činnosti“, dodal sekretár charity, ktorá prevádzkuje tri hospice v Nitre, Ľubici a Bardejovskej Novej Vsi. Problémy však majú aj ďalšie hospice združené v Únii poskytovateľov hospicovej starostlivosti. Náklady na lôžko/deň predstavujú v hospici približne 50-60 eur, pričom zdravotné poisťovne hradia iba od 20-50% z uvedenej sumy. Tento jav sa snaží každý hospic riešiť hľadaním dodatočných zdrojov a znižovaním nákladov. Predovšetkým ide o znižovanie osobných nákladov, ktoré tvoria zhruba 60-70% všetkých nákladov, čo má za následok dehonestáciu vysoko špecializovanej a odbornej práce personálu v hospicioch.

Predseda Únie hospicovej starostlivosti Ing. Cyril Korpesio v tejto súvislosti uviedol: „V čase hospodárskej krízy sú možnosti získať dodatočné zdroje značne obmedzené a môžu byť len doplnkovým zdrojom. Väčšina našich pacientov celý život prispievala do systému zdravotného poistenia a je preto nehumánne, keď sa pre nich na sklonku života nenájde primeraná pomoc z tohto systému v podobe úhrady poskytnutej zdravotnej starostlivosti. Už dlhodobo sa snažíme rokovať napríklad s VŠZP o zmene podmienok, no zatiaľ neúspešne“.

Bez ochoty poisťovní rokovať o zmene podmienok, by hospice už s niekoľkoročnou tradíciou, dobrým menom, zaškoleným personálom a medzinárodným kreditom, museli svoje prevádzky zatvoriť. **Radovan Gumulák**